

NOT: Daha önce tapu müdür yardımcısı ile imam kadrosunda görev yapmış olan personelin ek göstergeleri hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-6149991

06/04/2023

Konu: Daha Önce Tapu Müdür Yardımcısı ile
İmam Kadrosunda Görev Yapmış Olan
Personelin Ek Göstergeleri

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24.01.2023 tarihli ve 29556540-902.99-94822 sayılı yazınız.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde 1. derece tapu müdür yardımcısı olarak görev yapmakta iken Belediyenizdeki 3. derece şef kadrosuna ve Eskişehir İl Müftülüğünde 4. derece imam kadrosunda görev yapmakta iken, kazanılmış hak aylığı 4. derece olan veri hazırlama ve kontrol işletmeni kadrosuna atandığı belirtilen personelin yararlanacağı ek göstergelere ilişkin görüş talep eden ilgi yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesinde, “...

B) Ek Gösterge: Bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıkları; hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceler dikkate alınarak bu kanuna ekli I ve II sayılı cetvellerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanır. II sayılı cetvelde yer alan unvanlarda değişiklik yapmaya ve yeni unvanlar ilave etmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Bu ek göstergeler, ilgililerin belirtilen sınıf ve görevlerde buldukları sürece ödemelere esas alınıp, terfi bakımından kazanılmış hak sayılmaz. Kurumların 1, 2, 3 ve 4 üncü dereceli kadrolarına atanana uygulanan ek göstergeler, ilgililerin daha önce bulunmuş oldukları kariyerleri ile ilgili sınıf veya ekli I sayılı Cetvelin Genel İdare Hizmetleri Sınıfı (g) bölümünde belirtilen görevlerde kazanılmış hak aylık derecelerine göre alabilecekleri ek göstergelerden düşük olamaz.

...” hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanuna ekli HİZMET SINIFLARI İTİBARIYLA UNVAN VEYA AYLIK ALINAN DERECELERE GÖRE EK GÖSTERGELER’in düzenlendiği I SAYILI CETVEL’in; I- GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI’nın (ı) müdür yardımcısı kadrolarına yer verilmiş olup, “eğitim durumuna bakılmaksızın” 1-4 derece aralığındaki kadrolara verilecek ek göstergeler, VI- DİN HİZMETLERİ SINIFI bölümünün (a) sırasında yükseköğretim mezunlarının yararlanabileceği ek göstergeler düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinde, “*Bu Kanunda geçen kavram ve terimlerin tanımları aşağıda belirtilmiştir. ...*

r) Ön Lisans: Ortaöğretim yeterliliklerine dayalı, en az iki yıllık bir programı kapsayan nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan veya lisans öğretiminin ilk kademesini teşkil eden bir yükseköğretimdir.

s) Lisans: Ortaöğretime dayalı, en az sekiz yarı yıllık bir programı kapsayan bir yükseköğretimdir.

...” hükmü yer almaktadır. Bu minvalde Kanun metninde geçen “yükseköğretim mezunu” ifadesinden hem ön lisans hem de lisans mezunlarının anlaşılması gerekmektedir.

Öte yandan, 7417 sayılı Kanun ile ek gösterge rakamları yeniden belirlenmiştir.

Ayrıca, 148 sayılı Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde, “657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43/B maddesi ikinci paragrafında yer alan;...Anılan hükmün uygulanmasında ilgililerin kariyerleri ile ilgili ek göstergeden yararlanabilmeleri kariyerleri dışındaki görevlere ilk

atamalarının kurumların 1-4 dereceli kadrolarına olması halinde mümkün olabilecektir. Bu şekilde atanmamış olanların anılan madde gereğince kariyerleri ile ilgili ek göstergeden yararlandırılması mümkün bulunmamaktadır...” açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu düzenleme ile atama yoluyla kariyer sınıfının dışında bir sınıfta çalışmak durumunda kalanların, kariyer sınıfta kazanılmış hak aylıklarına göre alacakları ek göstergeden düşük olmamak üzere ek göstergeden yararlandırılarak mağdur edilmemeleri amaçlanmıştır. Müdür, şube müdürü, müdür yardımcısı kadro unvanlarında görev yapan personelin bu haktan yararlanması mümkün değildir.

Bu kapsamda, Danıştay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulunun 14/6/1989 tarihli ve E:1989/1, K:1989/1 sayılı Kararında, “657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun “tek ücret” ilkesine istisna olarak 1327 sayılı Yasa değişikliği ile 1970 yılında getirilen “ek gösterge” uygulaması kapsamının genişletilmesi ve miktarının artırılması suretiyle Devlet memuru aylığının ayrılamaz bir parçası durumuna getirilmiştir.

Doğrudan doğruya derece yükselmesi veya intibak hükümleriyle derece ve kademe ilerlemesi yapılarak Devlet memurlarına mali destek sağlanması amacı güdülmüştür.

Yasa koyucu derece ve kademe ilerlemesi suretiyle yükseltelen derecelerin ilgililerin kazanılmış hak aylık derecesi olduğunu da kabul etmiştir.

Esasen yasa koyucu, ilgililerin yükseltilmesinde kadro koşuluna bağlı kalınamayacağı yolundaki iradesini, 2182 sayılı Yasa hükümleri, intibak hükümleri içeren Kanun Hükümünde Kararnameler ve 657 sayılı Yasa’nın değişik 37. maddesi hükmüyle göstermiştir.

Açıklanan nedenlerle içtihadın, ilgililerin yükselebilecekleri derecelerin konuya ilişkin hükümlerin uygulanması sonucunda kazanılmış hak aylık derecesi olarak belirlenmesi karşısında; kazanılmış hak aylıklarını, 28.2.1979 tarih ve 2182 sayılı Yasa hükümleri, intibakla ilgili Kanun Hükümünde Kararnameler hükümleri ile 15.5.1975 tarih ve 1897 sayılı Kanun ve 657 sayılı yasanın değişik 37. maddesi hükmüne göre yükseltmek suretiyle alanların buldukları, daha açık bir ifade ile yükselttikleri derecelerde aldıkları aylıklar karşılığında “ek gösterge” uygulanması suretiyle birleştirilmesine 14.6.1989 gününde birinci toplantıda üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verildi.” denilmiştir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Geçici 4 üncü maddesinde, “...

Bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır. Bu fıkra kapsamına girenlerden 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesi kapsamında bulunanların emekli kesenekleri ile kurum karşılıklarının hesabında, işgal ettikleri kadrolar için ilgili mevzuatında belirlenen unsurlar esas alınır.

Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır. Ancak, Polis Akademisinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin yetim aylıkları bu öğrenimleri süresince kesilmeksizin ödenmeye devam edilir.

...

*5434 sayılı Kanuna göre ödenen aylıklar ile bu madde kapsamında bağlanacak aylıklar, memur maaş katsayılarındaki artışlara göre yükseltilir. Ayrıca 5434 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem, teşkilat, kadro ve sair kanunlar ile aynı rütbe, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonucunda aylık tutarlarında **meydana gelecek yükselmeler**, aynı rütbe, kadro*

unvanı ve dereceden bağlanmış bulunan emeklilik, malullük ve vazife malullük aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır.

...” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga ek 67 nci maddesinde, “*Daha önce atanmış ya da seçilmiş oldukları kadro, görev veya aylık almış oldukları dereceler için belirlenmiş olan ek göstergelerden daha düşük ek gösterge ödenmesi gereken veya ek göstergesi olmayan bir kadro, görev veya dereceye atanan ya da seçilenler; daha önceden yararlanmış oldukları ek gösterge rakamı ile halen buldukları kadro, görev veya dereceye ilişkin ek gösterge rakamı arasındaki farktan kaynaklanan kesenek ve karşılık tutarının tamamının aylıklarından kesilmesi suretiyle emeklilik açısından yüksek olan ek göstergeden yararlanmaya devam ederler. Bu Kanunun 12 nci maddesinin (II) numaralı fıkrasının (n) bendinde sayılanlar hariç, atandıkları veya seçildikleri kadro, görev ya da derecede en az altı ay görev yapmaksızın ek göstergesi daha düşük bir kadro, görev ya da dereceye atanan veya seçilenler hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz.*

...” hükmü yer almaktadır.

5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak kesenek ve karşılık tutarları hesaplananlar daha önceden yararlanmış olduğu ek gösterge rakamı ile halen buldukları kadro, görev veya aylık almış oldukları derecelere ilişkin ek gösterge rakamı arasındaki farktan kaynaklanan kesenek ve karşılık tutarının tamamının aylıklarından kesilmesi ve ilgililerden tahsil edilmesi suretiyle emeklilik açısından yüksek olan ek göstergeden yararlanabilmektedirler. 5434 sayılı Kanunun ek 67 nci maddesinde yer alan kesenek ve karşılık farkının ilgililerin aylıklarından kesilmesi zorunlu olup ilgililerin bu maddeden yararlandırılma veya yararlandırılmama hususundaki talepleri aranmamaktadır.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar çerçevesinde,

- 1. derece müdür yardımcısı kadrosunda görev yaparken Belediyenizde 3. derece şef unvanlı kadroya atanan personelin 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga ek 67 nci maddesi kapsamında emeklilik açısından,

- İl Müftülüğünde 7. derece imam olarak görev yapmakta iken kazanılmış hak aylığı 4. derece veri hazırlama ve kontrol işletmeni unvanlı kadroya atanan personelin ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43/B maddesi kapsamında 1. dereceye yükseldiği zaman kazanılmış aylığında,

3600 ek gösterge rakamından yararlandırılmaları gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü